

Valgales rumba (Sudmaļu ūdenskritumi)

Publicēts: 19.11.2020.

Aizsardzības kategorija: aizsargājams ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis, atrodas [dabas parkā Abavas senleja](#), [Natura 2000 teritorijā](#).

Kods: LV0441580

Administratīvais iedalījums: Talsu novads, Abavas pagasts

Ministru Kabineta noteikumi:

[Nr.175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem"](#)

[Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"](#)

Pārvalde:

sākot ar 2011.gada 1.februāri, aizsargājamā ģeoloģiskā un ģeomorfoloģiskā dabas pieminekļa pārvaldi īsteno vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pakļautībā esošās tiešās pārvaldes iestādes Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienība [Kurzemes reģionālā administrācija](#).

Vispārējs raksturojums

Teritorija ir izvietojusies nelielajā Valgales upītes ielejā un senlejā, kas ir kā Abavas senlejas atzars, senlejas depresijā, starp Ziemeļkursas un Dienvidkursas augstienēm.

Ūdenskritums Valgales rumba tiek saukts arī par Sudmaļu ūdenskritumu.

Dabas pieminekli veido ap 1 m augsta augšdevona Pļaviņu svītas dolomītu kāple ar ūdenskritumu un atsegumi upītes kreisajā krastā. Otra, 20 m gara un līdz 0,5 m augsta trepveida kāple ar diviem nelieliem izteiktākiem pakāpieniem atrodas 60 m leņpus lielākā ūdenskrituma. Augšpus lielākā ūdenskrituma ap 100 m garumā ir upes posms ar laukakmeņiem klātu upes gultni. Lejasgalā ģeoloģiski un ainaviski nozīmīgo upes posmu noslēdz bijuša dzirnavu aizsprosta betona atliekas.

Ūdenskrituma veidošanos konkrētājā vietā ir noteikusi blīva dolomīta slāņa klātbūtne Valgales ielejas pamatnē. Dolomīta slānis kopā ar pagulošo, mazāk izturīgo, slāņu izskalošanu upes straumes ietekmē nodrošina kāples veidošanos un pastāvēšanu. ūdenskritums acīmredzot sākotnēji izveidojies jau leduslaikmeta noslēgumā veidojoties Abavas un Valgales senlejām, bet šā brīža upes erozija nodrošina tā pastāvēšanu.

Teritorijā atrodas ES nozīmes aizsargājami biotopi – karbonātisku pamatiežu atsegumi un upju straujteses.

 [Detalizēts apraksts](#)

 [Robežshēma: ortofoto pamatne](#)

 [Dabas aizsardzības plāns \(2008.>>2018.\)](#)

Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS:

citi dati par šo un citām Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām dabas datu pārvaldības sistēmā [OZOLS](#)

<https://www.daba.gov.lv/lv/valgales-rumba-sudmalu-udenskritumi>